

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Гзз1 111/2015
18.11.2015. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Звездане Лутовац и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца В.П. из Н., Општина С., чији је пуномоћник Н.Р., адвокат из С., против туженог С.Ј. из Ђ., чији је пуномоћник Б.В., адвокат из С., ради дуга, одлучујући о захтеву за заштиту законитости туженог, изјављеном против пресуде Вишег суда у Београду Гж бр. 320/2014 од 05.03.2015. године и пресуде Другог основног суда у Београду, Судска јединица у Сопоту П бр. 2409/11 од 05.12.2013. године, у седници већа одржаној 18.11.2015. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољен захтев за заштиту законитости туженог, изјављен против пресуде Вишег суда у Београду Гж бр. 320/2014 од 05.03.2015. године и пресуде Другог основног суда у Београду, Судска јединица у Сопоту П бр. 2409/11 од 05.12.2013. године.

ОДБИЈА СЕ захтев за накнаду трошкова одговора тужиоца на захтев за заштиту законитости туженог.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду, Судска јединица у Сопоту П бр. 2409/11 од 05.12.2013. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца, те је обавезан тужени да тужиоцу на име дуга исплати новчани износ од 2.500 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, са каматом у висини есконтне стопе коју прописује Европска централна банка и то почев од 01.08.2009. године па до исплате у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан исплате, као и да тужиоцу исплати трошкове парничног поступка у износу од 82.100 динара.

Пресудом Вишег суда у Београду Гж бр. 320/2014 од 05.03.2015. године ставом првим изреке одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у делу изреке који се односи на главно потраживање и трошкове парничног поступка. Ставом другим изреке преиначена је првостепена пресуда у делу изреке који се односи на камату, тако што је тужени обавезан да тужиоцу на главно потраживање плати затезну камату и то у периоду од 01.08.2009. године до 24.12.2012. године по ступи коју утврђује Европска централна банка за валуту у евро, а од 25.12.2012. године па до

исплате по стопи која се утврђује на годишњем нивоу у висини референтне камантне стопе Европске централне банке на главне операције за рефинансирање увећане за 8% поена, све у динарској противвредности по средњем курсу НБС у време исплате. Ставом трећим изреке одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Дописом Гт. I бр. 354/15 од 07.07.2015. године Републички јавни тужилац је обавестио суд и странке да није подигао захтев за заштиту законитости у предметном спору.

По пријему обавештења, тужени је преко свог пуномоћника, изјавио захтев за заштиту законитости због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 5. ЗПП.

Тужилац је поднео одговор на захтев за заштиту законитости.

Одлучујући о захтеву за заштиту законитости у смислу члана 421. у вези члана 401. став 2. тачка 5. и 404. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 125/04, 111/09), који се примењује на основу члана 506. став 1. ЗПП („Сл. гласник РС“, број 72/11), Врховни касациони суд је нашао да захтев за заштиту законитости није дозвољен.

Према одредби члана 417. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“, број 124/04) захтев за заштиту законитости може се подићи само због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 361. став 2. тачка 5. овог закона, ако је противно одредбама тог закона, суд засновао своју одлуку на недозвољеним располагањима странака (члан 3. став 3. тог закона).

Ако јавни тужилац не подигне захтев за заштиту законитости у предвиђеним роковима, странке су на основу члана 418. ЗПП, овлашћене да саме изјаве овај ванредни правни лек. При том, странке захтев за заштиту законитости могу изјавити само из разлога који је предвиђен и за јавног тужиоца, јер не могу имати више права у коришћењу тог правног лека од јавног тужиоца.

Према одредби члана 3. став 1. Закона о парничном поступку, суд у поступку одлучује у границама захтева које су странке ставиле у поступку, а према одредби става 2. овог члана странке могу слободно располагати захтевима које су ставиле у току поступка, могу се одрећи својих захтева, признати захтеве противника и поравнати се. Тим одредбама изражено је начело диспозиције странака, која се огледа у овлашћењу да слободно располажу захтевима које су ставиле у поступку.

Према одредби става 3. истог члана, суд неће уважити располагања странака, која су у супротности са принудним прописима, јавним поретком и правилима морала.

„Недозвољено располагање странака“ представља искључиво процесни институт који се везује за понашање странака у време трајања парнице и на одлуку која је заснована на њиховој диспозицији (одрицање од захтева, признање захтева и поравнање), а не ако је одлука заснована на писменим или усменим доказима, изведеним у поступку. Понашање странака које претходи парници расправља се кроз чињенично стање или материјално право, што није разлог за изјављивање овог ванредног правног лека.

Имајући у виду да суд није везан правном квалификацијом разлога које је странка навела у захтеву, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају нису испуњени услови за изјављивање захтева за заштиту законитости, иако се тужени у захтеву формално позива на законске разлоге за изјављивање овог ванредног правног лека. Тужени се само формално позива на битну повреду из члана 361. став 2. тачка 5. ЗПП, а у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање (наводећи између осталог да се у списима предмета налазе писани докази – признаница коју није потписао тужени односно то су докази који не терете туженог за дуг према тужиоцу), што није законом прописан разлог за изјављивање овог ванредног правног лека. Зато формално позивање туженог на законом дозвољен разлог за изјављивање захтева за заштиту законитости, захтев не чини дозвољеним.

Имајући у виду да пресуда није донета на диспозицији странака (одрицање од захтева, признање захтева и поравнање) то исто није засновано на недозвољеним располагањима странака из члана 3. став 3. ЗПП, па нема битне повреде из члана 361. став 2. тачка 5. ЗПП.

При том, обавештење надлежног јавног тужиоца странкама у смислу члана 418. ЗПП, да се саме могу користити овим ванредним правним леком, не може бити основ за изјављивање захтева за заштиту законитости из разлога који нису предвиђени одредбом члана 417. ЗПП.

На основу члана 421. у вези члана 404. ЗПП, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци у ставу првом.

Одлучујући о захтеву тужиоца за накнаду трошкова састава одговора на захтев за заштиту законитости, на основу члана 154. ЗПП, Врховни касациони суд је одбио захтев, јер је нашао да ти трошкови нису били потребни ради вођења ове парнице и одлучио као у изреци у ставу другом.

**Председник већа – судија
Предраг Трифуновић, с.р.**